

RAHARAHAM-PIRENENA

Ireo porofo fa mavandy i Rainilainga

Mbola misy ny miteny fa tsy mpandainga ilay olona iray izay, noho izany, andeha ho porofointsika fa mpandainga i Rainilainga: nanambara izany olona ambony eto amin'ny firenena izany, ny Filoha io fa:
-Efa any anaty sambo ny tramway tamin'ny taona 2009, LAINGA iray iny.
-Ozinina éthanol 2019 nasiana vato fototra, naniry lo-motra fotsiny. LAINGA koa iny.
-Tsy mila mpamatsy vola fa mampahantra, ka na 2060 ary tsy handroso mihitsy i Madagasikara, hay mbola LAINGA koa izay nambarany izay.
-Ho lohany i Madagasikara ary hampindram-bola an'i Kaomôro.
-Tsy hanao politika intsony aho raha tsy miatomboka ny voalohan'ny taona 2021 ny RN 13, mbola vandy koa.
-Ataoko 2500 Ar ny litatra ny menaka, 500 Ar ny kg ny vary LAINGA, da vandy avao koa.
-Tsy handray karama aho fa hozaraiko ho an'ny faritra ny karamako. LAINGA ihany, lainga hatrany.
-Eny amin'ny Tanamasoandro no hatao ny fanokafana ny lalao: Jeux des Iles 2023, hatramin'izao tsy misy

asa mandeha eny. LAINGA avao koa.
-Gadraiko ary ataoko mamerina hatramin'ny ariary nangalariny izay mangala-bolam panjakana ary tsy hananako havana na namana. LAINGA ary tsy mbola tanteraka.
-Hanao ozinina mpanamboatra simenitra lehibe indrindra aty Afrika. Mbola LAINGA koa.
-Ambatondrazaka ho Paris, Tomasina ho Miami. LAINGA.
-Atombotsika amin'ny taona 2021 ny : fly over, Gasy-car. LAINGA.
-Efa ho tapitra ny mandate na ny fotoana iasany, aiza izay parking ambonin'ny EPP eo, na omby iray tsy voa-petaka puce, tsy namboly tamin'ny drone, digitalisation fokontany 10 andro, 4x4 hanenjehana dahalo, helikôptera. LAINGA maromaro koa ireo.
-Hamoronana asa be dia be ny tanora, homena tany hamboleny. Vandy jiaby izany.
Vokatry ireo vandy rehetra ireo, anisan'ny mitana ny rambony i Madagasikara eto ambonin'ny tany, voafahan-dalitra ny Malagasy.

Ny Valosoa

Manakara

Tsy nahafapo ireo mpandray anjara ny atrikasa nataon'ny HCC

Nanatanteraka atrikasa tao amin'ny Hotel Magneva eto Manakara, renivohitry ny faritra Fito-vinany ny alakamisy teo ny Fitsarana Avo momba ny Lalampianarenana (HCC), atrikasa nentina indrindra nampahafantarana ny andraikitra ny HCC mahakasika ny lalam-pifidianana eto amin'ny firenena, ka solontena vitsi-

vitsy avy amin'ity rafitra ity no tonga nampahafantatra izany tamin'ireo olona nahazo fanasana, izay nahitana antoko politika sy tomponandraiki-panjakana ary ny fiarahamonim-pirenena. Ankoatra ny fampahafantarana ny andraikitra ny HCC dia nomena sehatra ihany koa ireo mpizaika tamin'ny fametrahana fanontaniana.

Amin'ny ankapobeny, tsy nahafapo ireo valinteny nomen'ireto solontenan'ny HCC ireto raha ny fanazavan'ireo izay nandray anjara tamin'ity atrikasa ity, saingy nekena hoy izy ireo mba tsy ifandirana. Isan'ny valinteny nanaitra ny mpivory ihany koa ny nilazan'ireto mpanolotsaina ambonin'ny HCC ireto, fa tsy vao androany

no nisian'ny doublons ary tsy azo sokajiana ho fangalaram-bato izany araka ny fanazavan'izy ireo hatrany. Betsaka ireo antoko politika no naniry hiatrika ity fihaonana ity, saingy tsy naheno ny fisian'izao atrikasa izao, ka niteraka fimenomenonana tamin'ireo mpitarika politika aty an-toerana.

Ny Valosoa

Hetsika 13 mey 1972

Hetsi-bahoaka nitaky fahaleovantena, fanagasiana, fitsinjaram-pahefana...

Ny hetsika 13 mey 1972 dia manambara fa ny hetsi-bahoaka sy ny hetsiky ny mpianatra tamin'izany fotoana, 50 taona lasa izay dia fitakiana ny fahaleovantena, ny fanagasiana, ny fitsinjaram-pahefana,...

pahefana no nisy tamin'io fotoana io. Fitakiana madio sy fitadiavana tombontsoa ho an'ny besinimaro no natao. Napetraky ny Zaikabem-pirenena nandraisan'ny lafivalo anjara fa:

Sarobidy ny fiandrianam-pirenena

Miala eto ny tafibahiny rehetra. Ary tsy mitsabaka amin'ny fiarovam-pirenena intsony ny vahiny. Miala eto ireo vahiny amin'ny Rafi-panjakana samihafa. Miala amin'ireo tany lonaka nobodoiny manerana an'i Madagasikara ireo vahiny.

Nirosoana ny Fanagasiana

Ny Malagasy no masimandidy sy mitantana amin'ny lafim-piainana rehetra. Ny Kolontsaina Malagasy no ifotorana hanaingana ny fampandrosoana. Ny Tombotsoan'ny Malagasy rehetra hatrany ambanivolo ary manerana an'i Madagasikara no ni-baiko ny fandaminana sy ny fitantanana ny lafim-piainana rehetra.

Napetraka ny Famahoahana

Ny rehetra na ny vahoaka rehetra no nandray anjara tamin'ny lafim-piainana

rehetra, fa tsy ny olombitsy sy faritra vitsy. Mandray anjara mavitrika ny rehetra amin'ny fampandrosoana azy, na eo amin'ny toekarena, na politika, na sosialy, na koltoral, sns...

Ny Malagasy rehetra isan-tokantrano dia hanana fahefa-mividy sahaza araky ny asa sy fahaizany. Niely hatrany ambanivolo manerana an'i Madagasikara ny fahaizana sy fahalalana, mba hampitombo ny fahefa-manaon'ny isam-batan'olo-na. Tombontsoan'ny maro an'isa no nokendrena hatrany, fa tsy ny an'ny vitsy an'isa. Nolavina ny jadona, ny fanampenambava tamin'ny endriny rehetra. Zo fototra ny fahalalahana maneho hevitra.

Hampiharina ny Fitsinjaram-pahefana

Masimandidy ary tom-pom-pahefana ny olom-pirenena mivondrona isaky ny ambaratonga miaingany ifotony (Fokonolona, Kaominina, Faritra,...). Samy hahazo ny tandrifazy ara-drariny eo amin'ny fitsinjarana ny ho entimanana sy ny harem-pirenena sy ny rafitra rehetra. Mitandro ny fandrosoan'

ny ambaratonga rehetra ny Fanjakana Foibe amin'ny fahaiza-mitantana anaty mangarahara.

Ny nasetrin'ny mpitondra

Fanagadrana sy famonoana olona no nasetrin'ny mpitondra tamin'izany. Telopolo mahery no maty ary maro no naratra. Tolona masina no natao teto. Tsy mbola tratra ny tanjona amin'izao fotoana izao: na dia teo aza ny fahaleovantena politika an'i Madagasikara, ny fitondrana politika nifandimby, nandritr'izay 62 taona izay, dia tsy nahavita niaro ny tombontsoan'ny Vahoaka sy ny Firenena Malagasy. Tsy mbola tanteraka ny fiandrianam-pirenena. Ny vahiny no mifehy, mibaiko ary mahazo tombontsoa miho-pampana amin'ny fandraharahana ara-toekarena, ka migoka ny harem-pirenena malagasy. Raha ny Frantsay no nanjaka tokana teo aloha dia nanomboka nahazo vahana koa ny hery mpananibohitra hafa: vahiny hafa: karana, sinoa, ... Mitombo andro aman'alina ny fandrohana ny harem-pirenena ary fandongranana izany an-tso-kosoko.

Ny Valosoa sy fakafaka

13 mey 1972 :

mila maka lesona ny mpitandro filaminana

Dia variana ny olom-pirenena nahita ireto lazaina ho « mpitandro filaminana » marobe, tao ireo anaty fiara, tao ireo nilahatra nifamezivezy tamin'ny araben'ny fahaleovantena omaly zoma 13 Mey. Ny tsy nahalala, dia nanontany tena hoe, fa misy inona, moa mikorontana ny tany sy ny fanjakana ? Rehefa samy nisaina kely avy, izay vao nahatsiaro, fa nitsingerina ny andron'ny 13 Mey 1972, ary feno 50 taona katroka omaly ny hetsika nataon'ny mpianatra nanoherana ny tsy ara-drariny sy hitsiny mendrika ny fahaleovantena marina sy madio mangarahara. Hetsika nanoheran'ireo mahatsiaro fa voageja ity firenena ity ary olom-bitsy amin'ny mpiray tanindrazana ihany no miray petsapetsa miaraka amin'ny vahiny, indrindra ny Frantsay no manao izany. Ny taona 1971 dia efa nisy izany hetsi-bahoaka izany, tany atsimo, ary nisy ny aina nafofy, fa nisongadina sy vao mainka niha-mafy izany tamin'ity andron'ny 13 Mey 1972 ity. Ny tsy azo ekena ao anatin'izany, dia miaramila malagasy ihany no sahy mandatsaka ny ran'ny mpiray tanindrazana aminy taorian'ny niverenan'ny fahaleovantena. Fa inona no fomba namolavolana azy ireo ho sahy ho tonga amin'izany? Moa ve hiditra ho miaramila na mpitandro filaminana, mba handatsaka ran'ny mpiray tanindrazana? Adihevitra lehibe tokony ho sahy hahana eto amin'ny firenena izany?

Mbola nitohy izany tranga izany taty aoriana. Moa niampita ny leson-dratsy ka lasa ifandovan'ireo nandimby nanaraka tao anatin'izany fitondrana fanamiana mitovy iraisan'izy ireo izany? Ankehitriny, rehefa mahita ireo mpitandro filaminana mivangongo eny amin'ny araben'ny fahaleovantena, indrindra amina tsingerintaona manan-tantara toy ny omaly, dia maha saropiserana ihany, ary mahakivy na mahasorena ny olom-pirenena ihany ny mahita azy ireny. Iaraha-mahalala mantsy ny antony mahatonga azy ireo ho eny amin'ireny toerana ireny, ary fahita mandrakariva izany amin'ny toe-javatra toy izany. Ho an'ny maro, dia mametra-panontaniana ihany hoe: tsy mba mahatsiaro ho tomponandraikitra tamin'ny fandatsahana ran'ny mpiray tanindrazana tamin'ireny fotoana ireny ve izy ireo na dia hoe tsy nandray anjara tamin'izany aza? Sa minia mikimpy sy minia tsy mahalala ny nisian'izany fa an'ny zokin'izy ireo teo aloha izany? Ireto andiany am-pe-rin'asa ireto ve tsy vonona hanarina ny fahadi-soan'ny tany aloha, fa hanao izay atrehiny ankehitriny fotsiny dia izay mitranga eo na ho tonga amin'ny ratsy toy ny teo aloha indray aza? Fa iza no namolavola an'ireo hatramin'ny lehibeny? Aoka tsy ho hadinoina fa masina ity tanindrazana ity, ary manan-kasina ny vahoaka malagasy, fa izay tsy mitandro izany dia hizaka ny vokany.

Sôh'son

lanteheran'ny vahiny amin'izany ireo teratany Malagasy vitsy an'isa mpiankindoha amin'ny any ivelany na nitondra fanjakana na mpiaradia aminy tety ivelany. Eo ihany koa ireo karana sy sinoa tena lasa mpanefofo sy mpandroba harem-pirenena. Ny mpitondra amin'izao fotoana tarihan'ny filoha Rajoelina dia isan'ny mpanome sehatra ireo vahiny mpanabotry firenena amin'izao fotoana. Bokan'ny trosa ny Firenena, satria tsy nahavelontena mihintsy. Ireo famatsiambola avy any ivelany no miantoka ny fampandrosoana. Mbola bodoin'ny Frantsay

Nangonin'Isambilo